

NE YAPMALI?

Aydınlık Dergisi, 16 Ocak 2005

Yıldırım Koç

Türkiye Cumhuriyeti ve işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi, tarihinin en büyük saldırılarından biriyle karşı karşıya. ABD emperyalizmi ve AB emperyalizmi, Türkiye'yi parçalamaya çalışıyor. Bu süreçte karşısında en önemli güç olarak işçi sınıfını görüyor. Bu nedenle de, Türkiye'ye saldırma, işçi sınıfına saldırma ve işçi sınıfını bölme çabalarıyla birlikte geliyor. Ancak işçi sınıfının önder kadrolarının önemli bir bölümü ve kitlesinin bir kısmı, henüz saldırının bütünlüğünü yeterince kavrayabilmiş değil. Mustafa Kemal Paşa 1919 yılında Samsun'a çıkıp, Amasya'ya geçerken, Havza'da bir köylüyle konuşur. Köylünün, "Paşam, ne yapıyorsun?" sorusuna, Mustafa Kemal Paşa, "vatanı kurtarmaya çalışıyorum" deyince, köylü, "Paşam," der, "benim için vatan, tarlamın sınırlarının bittiği yerde biter." Bugün birçok sendika yöneticisi, dünyayı ve vatanı, kendi tarlasıyla sınırlı gören köylüler gibi, işyeri ve işkolu sorunlarını her şeyden kopuk olarak alıyor. 1919 yılında çeşitli yörelerde müdafaa-i hukuk cemiyetleri vardı. Ancak bunların perspektifleri de yöreseldi; ulusal düzeyde değil. Mustafa Kemal Paşa, hem o köylünün, hem de yereli aşamayan bu cemiyetlerin soruna ulusal düzeyde ve boyutta bakmasını sağladı. İşçi sınıfı hareketi de bugün aynı sorunu yaşıyor.

O zaman ne yapmalı?

Birinci ve en önemli konu, ekmek ve vatan mücadelesinin bütünlüğünün anlaşılması. Tarlayı kurtarmanın yolu, vatanın bütünü'nün kurtarılmasından geçiyor. SSK sağlık tesislerine ve Köy Hizmetleri'ne yönelen saldırı, Türkiye'ye yönelik kapsamlı saldırının birer unsurudur. Özelleştirmeler, sosyal devletin tahrip edilmesi, zorla emeklilik, asgari ücretin düşük tutulması, memur ve emekli aylıklarında düşük oranlı zamlar, işten çıkarmalar, 4857 sayılı İş Yasası ile işçi haklarının gaspedilmesi, dolaylı vergilerin artırılması, işsizliğin yaygınlaşması, "Kamu Yönetimi Reformu" adı altında merkezi devletin zayıflatılarak yerel güç odaklarına güç ve yetki aktarımı, Türkiye'ye yönelik bu genel ve kapsamlı saldırının birer parçasıdır. Kamu personel reformu, kıdem tazminatı fonu, 2005 kamu toplu iş sözleşmeleri, sosyal güvenlik reformu, çalışma mevzuatında yeni değişiklikler de önümüzdeki günlerde gündeme gelecek sorunlardır. İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi, ABD ve AB emperyalizminin bu kapsamlı saldırısına ancak ekmek ve vatan mücadelesini bütünleştirerek yanıt verebilirse, olumlu sonuçlar alabilir. Temel müttefikimiz, anti-emperyalist ulusalcı güçlerdir. Bu sıkıntılı dönemimizde ABD, Avrupa ve Japon işçi sınıflarının bir hayrını gördük mü? Nerede enternasyonalist dayanışma? Avrupa Komisyonu'nun parasıyla sık sık Avrupa'ya gidenler Avrupa işçi sınıfını enternasyonalist yapabildi mi? Kocaman bir hayır. Emperyalist sömürü sürdüğü sürece, Avrupa'nın, ABD'nin ve Japonya'nın işçilerine söylenecek tek bir laf vardır; bu da 1920 yılında Baku'de toplanan Birinci Doğu Halkları Kongresi'nin söyledikleridir: "**Sizler ki kapitalistlere köpeklik ediyordunuz; bizi kendi köpekleriniz olarak gördünüz.**" Emek Platformu'nun 1999 yılında oluşturmuş programı 2001 yılında kapsamlı toplumsal ve ekonomik taleplerle zenginleştirilmişti. Ancak anti-emperyalizm konusunda yeterli olmaktan uzaktır.

İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi artık siyasallaşma sürecinde bir nitelik sıçraması yaşamalıdır. 1989 bahar eylemleri, eylemde bütünleşmenin ve kitleselleşmenin başlangıcıydı. Günümüzün sorunu, siyasal alanda, anti-emperyalist, ulusalcı ve emek yanlısı bir program temelinde siyasal alanda bütünleşmek ve kitleselleşmektir. Türkiye'de işçiler hükümet götürmüştür; ancak hükümet getirmek ayrı bir örgütlenmeyi gerektirmektedir. Bu güncel görev başarılmazsa, işçi sınıfımız anti-emperyalist mücadelede önderliği gerektiği gibi yapamaz.

İşçi sınıfı saflarında dayanışmada 1990'lı yılların başlarıyla kıyaslandığında bir gerileme söz konusudur. Mücadeleye bütünlükçü yaklaşım, dayanışmayla tamamlanmalıdır.

Eylemler son derece önemlidir. Ancak yanlış taktik hedefler, eylemlerin kitleselleşmesini önlemektedir. 24 Temmuz 1999 günü Kızılay'da 350-400 bin kişiyi biraraya getiren Emek Platformu, günümüzde bu sayının çok gerisinde kalmaktadır. Ayrıca, enerji, telekomünikasyon ve bankacılık sektörlerinin etkin katılımının sağlanamadığı eylemlerle köklü amaçlar doğrultusunda sonuç almak giderek zorlaşmaktadır.

Bu süreçte elimizde önemli bir araç, Anayasa'nın 90. maddesinde 2004 yılı Mayıs ayında yapılan değişiklikle, ILO Sözleşmelerinin kendiliğinden uygulanabilir olmasıdır. Ancak işçi ve kamu çalışanları konfederasyonları bu konuda görevlerini yerine getirmemektedir. Bu çok önemli değişikliğin yapılmasının üzerinden dokuz ay geçmiş olmasına karşın, konfederasyonlarca bu konuda ciddi bir toplantı bile yapılmamıştır. Bazı sendikalarımızın girişimleri yalnız bırakılmaktadır.

Yapılması gerekenler açıktır. İşçi sınıfımız anti-empyralist bir ittifak içinde yer almalı; siyasal gücünü ve dayanışmasını geliştirmeli; eylemleri kitleselleştirmeli ve artık mahkeme kararlarıyla hayata geçirilebilecek ILO Sözleşmelerini etkili bir silah olarak kullanmalıdır.